

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaja dvakrat na mesec, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krome

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Cena oglasom je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Naročnikom!

Na mnogoštevilna vprašanja, ki smo jih prejeli vsled plačilnih opominov, nam ni mogoče pismeno odgovarjati.

Zato bomo na vsa dosedanja in tudi prihodnja vprašanja odgovarjali v listu in sicer v »Listnici upravništva«.

Menda našim naročnikom ne bo neljubo, ker na stvari ni nič posebnega in tudi drugod tako delajo.

Vse one pa, ki kljub opominom in opetovanim pozivom, še vedno dolgujejo naročnino — opozarjamo, da jo takoj poravnajo, ker tudi nas nikdo ne čaka s plačilom. **Upravništvo.**

Delovanje »Kmetске županske zveze«.

(Iz odboro ve se je z dne 24. oktobra 1910.)

Ni vedno edino uspešno samo ono delo, v katerem se mnogo razpravlja v javnosti; tudi delo brez kričave bahavosti dosega lahko uspehe. O naši »Kmetски županski zvezi« so nam dohajala že vprašanja, v kakem stadiju društvenega življenja se nahaja.

Reči moramo: ni bilo brezuspešno njeno delovanje, če tudi ne bomo v javnost nosili vsega, kar se je doseglo v zadnjem času. In če bi ne imela zveza drugih zaslug, že to je veliko, da izdaja — seveda z velikimi žrtvami in pa z velikodušno podporo deželnega odbora Kranjskega — dvakrat na mesec lastno glasilo »Občinsko Upravo«, brez ktere bi pač ne smelo biti niti eno županstvo.

Če bi pa kdo dejal, da bi bili vspehi lahko večji, moramo pač na ves glas povedati to-le resnico: ako bi se zavedali vsi slovenski župani, občinski svetovalci in odborniki — in pristopili kot člani naši »Kmetски županski zvezi« — predvsem seveda župani, potem bi bila organizirana armada, na katero bi se morala ozirati vsa oblastva in potem bi se dali doseči še marsikteri lepi vspehi.

V dokaz, da se naša zveza živahno giblje, prinašamo v sledečem delno poročilo o zadnji odborovi seji, ki se je vršila dne 14. okt. t. l.

Predsednik — načelnik »K. Ž. Z.« — za njo posebno zaslužni župan Anton Belec iz Šentvida nad Ljubljano je v svojem pozdravnem nagovoru naglašal, naj bi se na zadnjem občnem zboru izvoljeni odborniki vedno vestno in polnoštevilno vdeleževali odborovih sej. —

Na to se je izvršilo konstituiranje odbora in je bil izvoljen podnačelnikom župan Stanovnik iz Horjula, tajnikom župan Ri har iz Polhovega-gradca in blagajnikom župan Tršan iz Šmartna pod Šmarnogoro.

Po predlogu župana Stanovnika se je sklenilo, da bodo odslej redne odborove seje vsako drugo sredo v mesecu ob 2. uri popoldne v posvetovalnici »Zadružne Zveze« v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32.

Pri tej priliki je naglašal župan Stanovnik potrebo, da prihajajo takrat župani s svojimi željami in nasveti. Če hočemo, da bomo močni, se moramo zanimati za svoj stan.

O željah se bode obravnavalo v seji in »Kmetška županska zveza« se bode potegnila za to, da se želje in nasveti izvedejo.

Sklenilo se je nadalje, da se vsi sejni sklepi priobčujejo v našem listu.

Po predlogu župana Belca, zvezinega načelnika, se sklene takoj izterjati vso zaostalo članarino za leto 1910. — Za izvršitev tega sklepa se naprosi pri seji navzoči deželni nadoficijal Fran Kristan. — Pristopnina znaša enkrat za vselej 2 K, članarina pa letno po 2 kroni, dokler o tem kaj drugega ne ukrene občni zbor.

V smislu odborovega sklepa po predlogu načelnika, župana Belca, se prilože prihodnji (t. j. današnji »Občinski Upravi«) posebni lističi, s katerimi se vabijo naročniki, naj pristopijo kot člani »Kmetški županski zvezi«.

Odbor je — po nasvetu na zadnjem občnem zboru — sklenil soglasno, obrniti se na veleslavni deželni odbor Kranjski s posebno prošnjo, naj bi ta skrbel, da se izvrše prepotrebni poučni tečajji za župane in sploh občinske funkcionarje, tajnike, občinske svetovalce in odbornike. — Ker »Kmetška županska zveza« ne more sama izvesti svojega, na zadnjem občnem zboru letos storjenega sklepa, se je soglasno sprejela vloga, ki se je že odposlala deželnemu odboru in katero priobčujemo ob sklepu tega poročila.

»Slovenska županska zveza na Koroškem« se je obrnila na uredništvo »Občinske Uprave« z več predlogi, o katerih pa danes še ne moremo javno razpravljati, ker se bode o njih definitivno sklepalo šele v prihodnji seji. Prvi predlog pa priobčujemo doslovno, ker smo tudi mi v svojem listu takoj ob ustanovitvi koroške slovenske županske zveze izrekli enako željo. Glasi se:

»Občinska Uprava« naj postane tudi glasilo »Slovenske županske zveze na Koroškem«. — S. Ž. Z. naj dela na to, da ima vsaj vsako slovensko županstvo na Koroškem naročeno »Občinsko Upravo«.

Župan Tršan predlaga, naj se kdo pooblasti, da posreduje glede »Občinske hranilnice«, ki naj začne v najkrajšem času delovati.

Načelnik Belec obljubi storiti takoj vse potrebno, da se skliče osnovalni odbor, ki stori potem nadaljne korake.

Župan Rihar še enkrat povdarja uvodom od načelnika izraženo željo, da bi se vdeleževali sej vsi odborniki. — Župan Stanovnik pa pravi, naj bi vsak, kdor meni, da bo zadržan, vsaj pravočasno naznanil to načelniku, da se lahko pokliče namestnik.

Prošnja, ki se je odposlala deželnemu odboru, v zadevi uvedanja rednih poučnih tečajev in predavanj, se glasi doslovno tako-le:

Veleslavni
deželni odbor vojvodine Kranjske
v

Ljubljani.

Na zadnjem občnem zboru »Kmetške županske zveze« se je sklenilo uvesti po celi deželi poučna predavanja za župane, občinske tajnike in druge občinske funkcionarje, kakor določa § 1. priloženih društvenih pravil.

Ta sklep je bil tem umestnejši, ker je splošno znano, da je uradovanje pri županstvih še jako pomanjkljivo, kar je v kvar ne le županstvom samim, ampak v veliki meri ravno nadzorstvenim oblastvom.

Ker pa podpisana »Kmetška županska zveza« v § 1. društvenih pravil stavljeni si zadači s svojimi skromnimi močmi ne more biti kos, dovoljuje si na podlagi tozadevnega sklepa občnega zbora prositi:

Veleslavni deželni odbor blagovoli načeloma dovoliti oziroma skleniti:

1. da sodelujejo uradniki deželnega odbora kot predavatelji za razne stroke pri poučnih tečajjih, ki naj bi se uvedli sistematično po celi deželi;
2. da se dovoli primerna svota iz deželnih sredstev v pokritje stroškov, združenih s takimi predavanji in
3. da se vstavi v ta namen že za prihodnje leto primerni znesek v deželni proračun.

Ker smatra podpisana »Kmetška županska zveza« nameravane poučne tečaje s predavanji v raznih strokah občinske uprave kot eminentno važne in za razvoj pravičnega poslovanja v občinskih uradih kot nujno in neobhodno potrebne in osobito važne ravno v interesu najvišjega avtonomnega nadzorstvenega oblastva v deželi — se nadeja, da bode veleslavni deželni odbor ugodil tej prošnji in podpiral stremljenja naše »Kmetške županske zveze«.

Če bi smatral morebiti veleslavni deželni odbor kot umestno in potrebno, da sodeluje pri nameravanih tečajjih glede pouka o prenešenem delokrogu tudi kak funkcionar političnih oblastev — blagovoli veleslavni deželni odbor to dovoljenje izposlovati pri c. kr. deželni vladi.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1910.

Ubožni odstotek.

V nekem konkretnem slučaju je na pritožbo prizadetega prekupca s posestvi deželni odbor glede dolžnosti plačila ubožnega odstotka odločil sledeče:

Št. 16280.

Na pritožbo A. K. z G. zoper sklep občinskega odbora občine P. z dne 8. maja 1910, s ka-

olžan od iz-
danega po-
občini P.
je deželni
odbor

stovoljne
žni od-

zloge:

ra do-

ražbi

44 K

30

K

oči

ie

e

pozivom, da tekom 14 dnij plača županstvu pri-
sojeni mu zastanek ubožnega odstotka.

Ako pritožnik v stavljenemu roku ne bi pro-
stovoljno plačal ubožnega odstotka, naj se žu-
panstvo radi izterjanja obrne na c. kr. okrajno
glavarstvo v L.

Ves ubožni odstotek 211 K 24 h naj župan-
stvo plodonosno naloži za ondotni ubožni zaklad
in o tem sem poroča.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 23. septembra 1910.

Četudi smo preteklo leto in tudi že letos
večkrat obširno pojasnili dolžnost plačevanja in
pobiranja ubožnega odstotka, se nam je vendar
zdelo umestno priobčiti tudi predstoječi odlok, ki
izpopolnjuje prejšnja pojasnila. — Potrebno je po-
navljati take stvari že zato, ker se dobe še sedaj
županstva, ktera kljub zakonitemu določilu in
večkratnemu pouku še sedaj niso na jasnem glede
ubožnega odstotka.

Brezumna prodaja posestev.

»Mir« je prinesel pod tem naslovom članek,
zasluži, da ga tudi mi priobčimo na tem mestu.

Glasi se:

»Zadnji čas opažamo, da mnogi gospodarji
lahkomišljeno, brez posebnega vzroka pro-
dajajo svoja posestva. Pride tujec, brez denarja,
s par mešetarji, oblubi posestniku na videz vi-
soko ceno, ta ne premišlja dolgo, ne vpraša ni-
kogar drugega za svet in proda posestvo, lepo
zastavljeno, z živino, opravo, z živežem vred, to-
liko da nag ne odide z doma, na katerem so prej
srečno prebivali dedje ali pradedje!

Ali za gostilniško mizo, ko je po nesrečnem
alkoholu že omračen, se sklene kupna pogodba,
se proda dom z vsem, kar je na njem. — Kaj
pomaga, da potem stoka žena, jočejo otroci, ko
morajo z ljubljene domačije, ko je vse prepozno!
Ali ni to vse brezumno? In kakšna škoda za
občni blagor, z a o b č i n e posebno! V goratih
krajih posebno nakupujejo kmečke hiše bogataši,
da jih nasadijo z lesom, da dobijo lepe love. Kjer
je prej delal kmet in pridelal živeža tolikim lju-
dem, se pase zdaj divjačina. Domača gruda nam
gre s tem v izgubo, domači ljudje morajo s tre-
buhom za kruhom v tujino, o b č i n a m n a -
šim p a n a r a š č a j o vedno višji in
višji stroški za o b č i n s k e u b o g e!
Odgovorno za vse to delamo po pravici pa tudi
v l a d o, ki dovoljuje, da so veljavne take brez
premisleka prenačljene kupčije. Naj bi se baran-
tačem s kmetskimi posestvi vendar bolj natančno
gledalo na nečedne prste! Tu ne gre kakor pr
kaki kravji kupčiji za par goldinarjev, tu se gre

predmetje iz-
kupci med seboj dražili z
ponudki, in končno so bili domaknjeni
najvišjemu ponudniku. S tem so podani znaki
javne prostovoljne dražbe. Priče so tudi potrdile,
da je bilo na ta način razprodano celo P-ovo po-
sestvo, (premičnine in nepremičnine) in da raz-
prodajalec ni ostal noben predmet.

S temi izpovedbami je ovržen pritožnikov
ugovor, da je zemljišče večinoma prodal pod
roko.

Trditev, da se ima ubožni odstotek plačati
samo pri prostovoljnih sodnijskih prodajah, je
tudi neutemeljena, ker § 31, št. 3, postave z dne
28. avgusta 1883, dež. zak. št. 17 splošno določa,
da je zakonit dohodek občinskega ubožnega za-
klada jeden odstotek izkupila vseh prostovoljnih
prodaj, torej ne glede na to, če so se izvršile s
posredovanjem sodišč ali pa na drug način.

Pritožniku se je moralo potemtakem na pod-
lagi ugotovljenega dejanskega stanu naložiti pla-
čilo uводoma navedenega ubožnega odstotka.

To se naznanja županstvu ob rešitvi poro-
čila z dne 8. septembra 1910, št. 73 s pristavkom,
da se je o tem obvestil zajedno tudi pritožnik s

O željah se bode obravnavalo v seji in »Kmetska županska zveza« se bode potegnila za to, da se želje in nasveti izvedejo.

Sklenilo se je nadalje, da se vsi sejni sklepi priobčujejo v našem listu.

Po predlogu župana Beleca, zvezinega načelnika, se sklene takoj izterjati vso zaostalo članarino za leto 1910. — Za izvršitev tega sklepa se naprosi pri seji navzoči deželni nadoficijal Fran Kristan. — Pristopnina znaša enkrat za vselej 2 K, članarina pa letno po 2 kroni, dokler o tem kaj drugega ne ukrene občni zbor.

V smislu odborovega sklepa po predlogu načelnika, župana Beleca, se prilože prihodnji (t. j. današnji »Občinski Upravi«) posebni lističi, s katerimi se vabijo naročniki, naj pristopijo kot člani »Kmetski županski zvezi«.

Odbor je — po nasvetu na zadnjem občnem zboru — sklenil soglasno, obrniti se na veleslavni deželni odbor Kranjski s posebno prošnjo, naj bi ta skrbel, da se izvrše prepotrebni poučni tečaji za župane in sploh občinske funkcionarje, tajnike, občinske svetovalce in odbornike. — Ker »Kmetska županska zveza« ne more sama izvesti svojega, na zadnjem občnem zboru letos storjena sklepa, se je soglasno sprejela vloga, ki se je že odposlala deželnemu odboru in katero pričakujemo ob sklepu tega poročila.

»Slovenska županska zveza na Koroškem« se je obrnila na uredništvo »Občinske Uprave« z več predlogi, o katerih pa nes še ne moremo javno razpravljati, ker se bode o njih definitivno sklepalo šele v prihodnji seji. Prvi predlog pa priobčujemo doslovno, ker smo tudi mi v svojem listu takoj ob ustanovitvi koroške slovenske županske zveze izrekli enako željo. Glasi se:

»Občinska Uprava« naj postane tudi glasilo »Slovenske županske zveze na Koroškem«. — S. Ž. Z. naj dela na to, da ima vsaj vsako slovensko županstvo na Koroškem naročeno »Občinsko Upravo«.

Župan Tršan predlaga, naj se kdo pooblasti, da posreduje glede »Občinske hranilnice«, ki naj začne v najkrajšem času delovati.

Načelnik Belec obljubi storiti takoj vse potrebno, da se skliče osnovalni odbor, ki stori potem nadaljne korake.

Župan Rihar še enkrat povdarja uvodom od načelnika izraženo željo, da bi se vdeleževali sej vsi odborniki. — Župan Stanovnik pa pravi, naj bi vsak, kdor meni, da bo zadržan, vsaj pravočasno naznanil to načelniku, da se lahko pokliče namestnik.

Prošnja, ki se je odposlala deželnemu odboru, v zadevi uvedanja rednih poučnih tečajev in predavanj, se glasi doslovno tako-le:

deže

Na z
ske zveze
poučna
druge
priložen

T.
znano
poma
sami
obla

v s
jin
lj
z

Ravnatelj je izšel tudi občinski volilni red za Ljubljano.
Cena 80 vinarjev.

Cena 80 vinarjev.



in osobito važna
avtonomnega nadzorstvenega
— se nadeja, da bode veleslavni deželni odbor
ugodil tej prošnji in podpiral stremljenja naše
»Kmetske županske zveze«.

Če bi smatral morebiti veleslavni deželni odbor kot umestno in potrebno, da sodeluje pri nameravanih tečajih glede pouka o prenešanem delokrogu tudi kak funkcionar političnih oblastev — blagovoli veleslavni deželni odbor to dovoljenje izposlovati pri c. kr. deželni vladi.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1910.

Ubožni odstotek.

V nekem konkretnem slučaju je na pritožbo prizadetega prekupca s posestvi deželni odbor glede dolžnosti plačila ubožnega odstotka odločil sledeče:

Št. 16280.

Na pritožbo A. K. z G. zoper sklep občinskega odbora občine P. z dne 8. maja 1910, s ka-

terim je bilo izrečeno, da je A. K. dolžan od izkupila za na prostovoljni dražbi prodanega posestva P. P. v P. hiš. št. 83, plačati občini P. ubožni odstotek v znesku 187 K 02 h, je deželni odbor spremenivši sklep občinskega odbora tako-le razsodil:

A. K. je dolžan občini P. od prostovoljne dražbe P-ovega posestva plačati kot ubožni odstotek še znesek 181 K 24 h.

Ta razsodba se opira na naslednje razloge:

Kakor so poizvedbe deželnega odbora do- gnale, izkupil je A. K. na zgoraj omenjeni dražbi za nepremičnine znesek 18944 K
za premičnine pa 2180 »

torej skupaj 21124 K

Od tega izkupil je znaša občini pripadajoči ubožni odstotek 21124 K, na katerega račun je K. poslal županstvu 30 K. Plačati ima torej še ostanek v znesku 18124 K.

Ugovor pritožnikov, da je navedeno zemljišče prodal večinoma pod roko in ne na javni dražbi, ne drži.

Po smislu dvornega dekreta z dne 13. decembra 1808, zb. pol. zak. zv. 31, str. 124, je javna prostovoljna dražba vsaka razprodaja, ki kaže v omenjenem dekretu navedene znake, namreč: »Koder se k prodaji jedne ali več rečij obenem skliče več ljudi, kateri naj te reči potom draženja pokupijo.«

Po poročilu županstva v P. je bila dražba oklicana pri župnijskih cerkvah v K., K., M. in na H.

Po izpovedbah prič, katere so se tudi same dražbe udeležile, so bili posamezni predmetje izklicani, potem so jih kupci med seboj dražili z višjimi ponudki, in končno so bili domaknjeni najvišjemu ponudniku. S tem so podani znaki javne prostovoljne dražbe. Priče so tudi potrdile, da je bilo na ta način razprodano celo P-ovo posestvo, (premičnine in nepremičnine) in da razprodajalcu ni ostal noben predmet.

S temi izpovedbami je ovržen pritožnikov ugovor, da je zemljišče večinoma prodal pod roko.

Trditev, da se ima ubožni odstotek plačati samo pri prostovoljnih sodnijskih prodajah, je tudi neutemeljena, ker § 31, št. 3, postavbe z dne 28. avgusta 1883, dež. zak. št. 17 splošno določa, da je zakonit dohodek občinskega ubožnega zaklada jeden odstotek izkupila vseh prostovoljnih prodaj, torej ne glede na to, če so se izvršile s posredovanjem sodišč ali pa na drug način.

Pritožniku se je moralo potemtakem na podlagi ugotovljenega dejanskega stanu naložiti plačilo uvodoma navedenega ubožnega odstotka.

To se naznanja županstvu ob rešitvi poročila z dne 8. septembra 1910, št. 73 s pristavkom, da se je o tem obvestil zajedno tudi pritožnik s

pozivom, da tekom 14 dnij plača županstvu pri-sojeni mu zastanek ubožnega odstotka.

Ako pritožnik v stavljenem roku ne bi pro-stovoljno plačal ubožnega odstotka, naj se žu-panstvo radi izterjanja obrne na c. kr. okrajno glavarstvo v L.

Ves ubožni odstotek 211 K 24 h naj župan-stvo plodonosno naloži za ondotni ubožni zaklad in o tem sem poroča.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 23. septembra 1910.

* * *
Četudi smo preteklo leto in tudi že letos večkrat obširno pojasnili dolžnost plačevanja in pobiranja ubožnega odstotka, se nam je vendar zdelo umestno priobčiti tudi predstoječi odlok, ki izpopolnjuje prejšnja pojasnila. — Potrebno je po-navljati take stvari že zato, ker se dobe še sedaj županstva, ktera kljub zakonitemu določilu in večkratnemu pouku še sedaj niso na jasnem glede ubožnega odstotka.

Brezumna prodaja posestev.

»Mir« je prinesel pod tem naslovom članek, ki zasluži, da ga tudi mi priobčimo na tem mestu.

Glasi se:

»Zadnji čas opažamo, da mnogi gospodarji prav lahkomišljeno, brez posebnega vzroka pro-dajajo svoja posestva. Pride tujec, brez denarja, s par mešetarji, obljudi posestniku na videz vi-soko ceno, ta ne premišlja dolgo, ne vpraša ni-kogar drugega za svet in proda posestvo, lepo zastavljeno, z živino, opravo, z živežem vred, to-liko da nag ne odide z doma, na katerem so prej srečno prebivali dedje ali pradedje!

Ali za gostilniško mizo, ko je po nesrečnem alkoholu že omračen, se sklene kupna pogodba, se proda dom z vsem, kar je na njem. — Kaj pomaga, da potem stoka žena, jočejo otroci, ko morajo z ljubljene domačije, ko je vse prepozno! Ali ni to vse brezumno? In kakšna škoda za občni blagor, z a o b č i n e posebno! V goratih krajih posebno nakupujejo kmečke hiše bogataši, da jih nasadijo z lesom, da dobijo lepe love. Kjer je prej delal kmet in pridelal živeža tolikim lju-dem, se pase zdaj divjačina. Domača gruda nam gre s tem v izgubo, domači ljudje morajo s tre-buhom za kruhom v tujino, o b č i n a m n a-šim p a n a r a š č a j o vedno višji in višji stroški z a o b č i n s k e u b o g e !
Odgovorno za vse to delamo po pravici pa tudi v l a d o, ki dovoljuje, da so veljavne take brez premisleka prenačljene kupčije. Naj bi se baran-tačem s kmetskimi posestvi vendar bolj natančno gledalo na nečedne prste! Tu ne gre kakor pr-kaki kravji kupčiji za par goldinarjev, tu se gre

za vso bodočnost kmetskega stanu, za blagor mnogih družin in občin. Kdor živi med ljudstvom in vidi to novodobno barantijo s kmet-skimi posestvi, mora skoro reči, da dandanes težje kupiš dobro kravo, kakor kako posestvo! Zadnji čas je zato, da se raznim barantačem-oderuhom omeji pogubonosno njihovo početje! Na to naj dela pouk med ljudstvom, a tudi pokli-cane oblasti naj vrše svojo dolžnost!

Temu dostavljamo, da je takih prekupcev tudi pri nas od sile. Dobro bi bilo, ko bi vsa žu-panstva potom javnih razglasov opozarjala po-sestnike, naj čuvajo rodno ogajišče, zlasti v obmejnih krajih, kjer se pri-družijo nevarnost potujčevanja.

Posebej zopet pri tej priliki opozarjamo žu-panstva na pobiranje ubožnega odstotka pri vseh javnih dražbah.

Proračuni in letni računi.

Prvi pogoj za redno občinsko gospodarstvo so proračuni.

Važno je pa posebno, da se proračuni tudi pravočasno sklenejo, česar naša županstva — v nemalem številu — doslej niso storila.

Za ugotavljanje proračuna nikakor ni treba čakati sklepa letnega računa.

Da se doseže potrebna enotnost, je izdal de-želni zbor kranjski letos zopet novo okrožnico glede proračunov in letnih računov, ki vsebuje tako natančna navodila, da ni več mogoče nepravilno sestavljati proračunov in računskih zaključkov.

Naj se županstva točno ravnajo po določilih, ki jih navaja

o k r o ž n i c a

vsem županstvom na Kranjskem.

Št. 14.423.

Vkljub ponovnim ukazom in večkrat izdanim okrožnicam deželnega odbora se županstva pri sestavljanju proračunov in sklepanju letnih raču-nov ne ravnajo po določbah § 66. občinskega reda.

V prvi vrsti se opozarja županstvo, da je sestavljanje in ugotavljanje proračunov popolnoma neodvisno od letnih računov in računskih zaključkov.

Omenjeni § 66. občinskega reda določa iz-recno, da mora občinski odbor ugotoviti proračun vsaj en mesec pred začetkom naslednjega leta. — Zato je treba, da župan sestavi in na vpogled razporedi proračun tako pravočasno, da bode ob-činski odbor po preteku 14dnevne dobe po raz-položitvi lahko sklepal o proračunu že k o n c e m n o v e m b r a vsakega leta. Potrebno je namreč, da se proračuni tičejo se takih davščin, za katere

je po § 79. občinskega reda treba dovolitve višjih oblastev, predlože deželnemu odboru že v začetku ali vsaj v sredi decembra, gotovo pa še pred pre-tekem leta.

Važna je pravočasna ugotovitev proračuna glede pobiranja doklad na vžitnino in samostojnih naklad na pivo in žgane opojne pijače. — Če se reši proračun n. pr. šele meseca februarja ali marca, izgubi občina v tem slučaju vse doklade in naklade te vrste za dotične mesece, ker se za nazaj ne morejo terjati. Pa tudi glede doklad na direktne davke je pravočasna rešitev proračunov neobhodno potrebna, da se prej ko mogoče o vi-sokosti sklenenih doklad obvestijo c. kr. davčni uradi zaradi predpisa in pobiranja.

Županstvo se tudi opozarja na možnost, da bi morala občina pobirati občinske doklade na di-rektne davke samo po svojih organih, če bi pro-račun ne bil pravočasno rešen in dotični davčni urad ne bil o tem obveščen v določenem roku.

Za ta slučaj bi bil deželni odbor upravičen odrediti, da se pobirajo doklade na troške onega, ki je zakrivil prekasno rešitev proračuna.

Ker je c. kr. deželni šolski svet z razpisom z dne 6. aprila 1910 št. 2167 naročil vsem c. kr. okrajnim šolskim svetom, da morajo do k o n c a o k t o b r a vsakega leta naznaniti župan-stvom vsote za stvarne šolske potrebščine nasled-njega upravnega leta, je s tem odstranjena zadnja ovira pravočasnega sestavljanja proračuna.

Glede sestave proračuna se naroča županstvu posebej,

I. da vstavi vanj vedno prebitek oziroma pri-manjkljaj tekočega leta, ki se dá, četudi račun še ni zaključen, v zadnjih dveh mescih vsaj približno določiti na podlagi računov za pretekla leta;

II. da vstavi proračunjene zneske za stvarne šolske potrebščine med stroške cele občine, ne pa med stroške posameznih njenih delov, in

III. da vstavi med dohodke vse občinske takse, globe (kazni), obresti danih posojil, obliga-cij in hranilnih vlog in druge dohodke, ki jih je z gotovostjo pričakovati.

IV. Ravno tako naj se natančno določijo in vpišejo izdatki, tako da se dožene resnični pri-manjkljaj, ki ga bode treba pokriti.

V. Doklade na direktne davke in vžitnino in naklade na pivo in žganje (slednje če niso skle-njene že za daljšo dobo naprej), naj se v prora-čunu ne stavijo že med dohodke, da bo vsled tega primanjkljaj bolj razviden.

Pri proračunu se je treba vedno ozirati na nepričakovane izdatke tekom leta in za take troške vstaviti primeren znesek, da ne bode treba med letom županu zalagati občinske blagajne.

Da se razbremené davkoplačevalci direktnih davkov priporoča deželni odbor, da se uvedejo po vseh občinah, če ne govore izredne lokalne okol-

ščine proti temu, poleg doklad na direktne davke in vžitninske doklade tudi samostojne naklade na pivo in žganje, in sicer na daljšo kot enoletno dobo, namreč v smislu § 81. občinskega reda za dobo do 10 let, kakor je bilo že pojasnjeno s tuuradnima okrožnicama z dne 14. septembra 1904 št. 5114 in 28. novembra 1905 št. 11.320.

Naklada na pivo sme znašati največ po 1 K 40 h od hektolitra potočenega piva, glede naklade na žgane opojne pijače pa opozarja deželni odbor, da je c. kr. deželna vlada v posameznih slučajih že pritrdila pobiranju višje naklade kakor po 22 vinarjev od vsake hektolitrske stopinje alkoholvine navadnega in po 10 vinarjev od litra poslajenega žganja.

Dovolitev pobiranja naklade na pivo in žganje je zlasti odvisna od okolnosti, da za pokritje primanjkljaja ne zadostujejo dohodki sklenjenih zmerno visokih doklad na direktne davke in vžitnino, ker bi se sicer morale zadnjeimenovane doklade tako zvišati, da bi bili davkoplačevalci prehudu prizadeti.

Da se zagotovi pravilno reševanje proračunov odreja deželni odbor z ozirom na tuuradne okrožnice z dne 31. oktobra 1903 št. 11.199; — z dne 19. oktobra 1907 št. 12.470 in 9. novembra 1908 št. 13.950, vnovič sledeče:

Predvsem naj se obrne županstvo na pristojni davčni urad, da mu doloži izkaz o zadnjem davčnem predpisu.

Dalje:

1. Zadnji čas do 5. novembra vsakega leta naj sestavi župan proračun, in potem poskrbi za to, da se na običajni način javno razglasi, da je proračun 14 dni vsem občanom javno na vpogled razporejen in da sme v tem času vsak občan podati pri županstvu proti proračunu svoje ugovore (opomnje).

2. Po preteku 14dnevne dobe po razporežitvi proračuna na vpogled, naj skliče župan občinski odbor k seji najkasneje do 25. novembra vsakega leta, da vzame proračun v pretres in ga reši (ugotovi).

Pri tem je vpoštevati morebitne opomnje ali ugovore občanov.

Občinski odbor sklepa, kako naj se pokrije morebitni primanjkljaj in sicer;

z dokladami na direktne davke,

z dokladami na vžitnino od mesa, vina, vinskega in sadnega mošta,

končno s samostojnimi nakladami na pivo in žganje.

O sklepu naj se napravi pravilen zapisnik, ki naj ga podpišejo po § 48. občinskega reda župan, dva odbornika in zapisnikar. Enako naj se podpiše tudi proračun.

3. Po ugotovitvi proračuna se morajo od občinskega odbora sklenene doklade in naklade po predpisu § 83. občinskega reda nemudoma javno razglasiti s pristavkom, da ima vsak občan pravico, pritožiti se zoper njete kom 14 dni, da pa mora vložiti pritožbo pri županstvu.

4. Vsaka pritožba, če se ne predloži obenem s prošnjo za dovolitev pobiranja doklad, se mora predložiti deželnemu odboru opremljena z vsemi onimi prilogi, kakor se zahtevajo pod št. 5. pri prošnjah za dovolitev doklad.

V smislu §§ 79. in 81. občinskega reda je potrebno dovoljenje višjih oblastev (deželnega odbora oziroma deželnega zbora in vlade) za pobiranje doklad, ki presegajo 15% direktnih davkov ali vžitnine, in za vsakoršne naklade na pivo in žganje.

5. Prošnje za dovolitev pobiranja teh doklad in naklad se morajo predložiti deželnemu odboru vsaj do 15. decembra vsakega leta.

Dotičnim prošnjam je treba priložiti:

- od občinskega odbora odobreni proračun v dveh izvodih, ker se eden obdrži pri deželnem odboru,
- zapisnik dotične seje občinskega odbora, v kateri so bile po odobritvi proračuna sklenene priklade,
- izvirni izkaz c. kr. davčnega urada o najnovjšem davčnem predpisu za vsako posamezno davčno občino,
- razglas o javni razporežitvi proračuna na vpogled pred razpravo v občinski seji, v katerem naj se navede in uradno potrdi dan razglasitve;
- razglas odborovega sklepa o prikladah po § 83. občinskega reda tudi z navedbo in uradnim potrjenjem dneva razglasitve,
- morebitne ugovore ali pritožbe zoper proračun in zoper sklep o prikladah.

Glede prispevkov za bogočastne (cerkvene) in stvarne šolske potrebščine se imajo obenem predložiti kot priloge te prošnje tudi tozadevne odredbe pristojnih oblastev (proračuni, na podlagi konkurenčnih obravnav izdane razsodbe itd.)

C. kr. davčni uradi bodo le v tem slučaju mogli redno pobirati in izplačevati občinske doklade, če dobe obvestila o sklenjenih občinskih dokladah najkasneje mesca marca. Ako torej ne bo proračun pravočasno rešen, bodo tudi vse pritožbe občin, da ne dobivajo redno občinskih doklad, povsem neopravičene. Posebno pa velja to glede doklade na vžitnino in naklade na pivo in žganje.

Te davščine se smejo namreč pobirati šele po obvestitvi pobirajočih organov o zadobljeni do-

volitvi; vsi poprej zapadli zneski takih priklad — kakor žerečeno — pa so za občino izgubljeni.

Če se naklada na pivo in žganje sklene za daljšo dobo (do 10 let), je treba, da se razglasi tudi doba pobiranja.

Ako je bila taka naklada dovoljena za več let, naj se v proračunu vedno navede odlok deželne odbora, s katerim je bila dovoljena.

Če je bila sklenjena užitninska doklada ali doklada na pivo in žganje, naj se posebej navede, koliko letnega donosa je pričakovati od vsake take priklade.

Za pobiranje občinskih naklad na pivo in žganje veljajo predpisi c. kr. deželne vlade z dne 31. decembra 1904, dež. zak. št. 1 iz leta 1905.

Te naklade morajo občine same pobirati. Kjer ima dežela užitnino v zakupu, dovoli deželni odbor na izrecno prošnjo občine, da pobira deželni dacar tudi občinske naklade na pivo in žganje, zahteva pa zato poleg povračila stroškov za tiskovine in orodje še prispevek za režijo v znesku 10% (deset %) iz tega naslova nabranih naklad.

Če sklenjena doklada na direktne davke ali vžitnino ne presega 15% in če proti njej ni bilo ugovora, je — a le v tem slučaju — vse zadevne spise predložiti pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu s prošnjo, da radi pobiranja ukrene potrebno.

V vseh drugih slučajih pa se mora županstvo obračati v gospodarskih zadevah naravnost na deželni odbor.

Končno se opozarja županstvo na tuuradno okrožnico z dne 6. maja 1910 št. 6451, vsled ktere mora predložiti vsako leto že do 1. februarja deželnemu odboru »Izkaz o sklenjenih in prejetih občinskih dokladah in nakladah«, vsled česar se mora torej proračun pravočasno rešiti.

* * *

Glede sestavljanja letnih računov se opozarja županstvo pri tej priliki na sledeče določbe § 66. občinskega reda:

A.) Računi morajo obsegati vse dohodke in izdatke od 1. januarja do 31. decembra dotičnega upravnega leta brez ozira na to, kdaj sklepa o njih občinski odbor, zaključiti se morajo torej z 31. decembrom vsakega leta.

B.) Razploženi morajo biti na vpogled 14 dni poprej, predno jih vzame v pretres občinski odbor, in se mora razpložitev javno razglasiti. Županstvo se opozarja pri tem na razsodbo upravnega sodišča z dne 4. januarja 1900 št. 55, Budw. 13.603, ki se glasi: Priloge k letnemu računu so bistven del računa in morajo biti občanom na vpogled ravno tako kakor računi.

C.) Občinski odbor mora odobriti letne račune za preteklo upravno leto najkasneje do konca februarja naslednjega leta.

Ta okrožnica naj se doslovno prebere v prihodnji seji občinskega odbora, in naj se županstva po njenih predpisih natančno ravna ne samo letos, ampak tudi v prihodnje.

Zato se mora okrožnica pri županstvu skrbno hraniti, o čemur se bodo prepričal deželni odbor o priliki revizij občinskih uradov.

Deželni odbor kranjski
v Ljubljani, dne 18. oktobra 1910.

Novi občinski red in občinski volilni red.

Kakor znano — je cesar potrdil novi občinski red in občinski volilni red za vojvodino Kranjsko.

Novi zakon je izšel in je že razposlan v deželnem zakoniku, kos XXVI., kot deželni zakon št. 32 z dne 17. oktobra 1910.

Ker se bodo občinske volitve po vseh kmet-
skih občinah izvršile po novem zakonu — je potrebno, da se županstva, oziroma župani in sploh vsi občinski funkcionarji takoj pouče o novih, mestoma bistvenih spremembah dosedanjega občinskega reda in občinskega volilnega reda.

V ta namen je izdala »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani popolnoma novo, in sicer celotno izdajo občinskega reda in občinskega volilnega reda za kmetijske občine. S tem postane I. zvezek Pfeiferjeve zbirke brezpredmeten.

Potrebno je torej, da županstva in sploh vsi interesirani krogi nemudoma naroče novo izdajo tega zakona.

Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« in stane vezan 1 K 30 h, broširan pa K — 80 h.

V ravno tej založbi je izšel tudi enakočasno sankejonirani statut za mesto Ljubljano.

Pogozdovanje Krasa na Kranjskem.

Komisija za pogozdovanje Krasa na Kranjskem je izdala za leto 1909 poročilo, iz katerega posnamemo:

I. Pogozdovanje.

Novi nasadi v letu 1909., ki jih je bilo treba omejiti v prid popravam, so obsezali površino 7864 hektarjev (proti 1048 hektarjev prejšnjega leta). Zanje se je porabilo 602.000 sadik in sicer: 532.000 črnih borov, 4000 smrek, 14.000 jelk in 52.000 jelš (za plazasti svet v Učjaku pri Petelinjah).

Vsi stroški za te nasade znašajo 5734 K 81 h, in sicer stane hektar nasada 72 K 92 h in 1000 sadik 9 K 52 h.

Za popravne nasadov se je porabilo 1.441.200 sadik (proti 1.203.000 sadikam prejšnjega leta), sicer: 1.264.000 črnih borov, 188.000 sivih borov, 1000 gladkih borov in

iv. Gozdne drevesnice.

Komisija za pogozdovanje Krasa ima dve	
drevesnici, ki ju oskrbuje sama, in sicer na Osoj-	
nici pri Št. Petru s	1240 m ²
in v Vrhpolju pri Vipavi s	1230 »
skupaj s	<u>2470 m²</u>

V. Gozdno nadzorstvo.

V službi komisije je šest gozdnih čuvajev, ki tudi vodijo nasadna in drugačna dela. K tem pritegnili e. kr. okrajni gozdarji, kar jih je imenih na Krasu.

VI. Nasadni kataster.

Na podstavi zakona o pogozdovanju Krasa
injskem z dne 9. marca 1885., dež. zak. št.
bilo koncem leta 1908. pravomočno vpisa-
v nasadni kataster:

V postojnskem okraju 3893:37 ha; v loga-
m okraju 97 ha. Skupaj 3900:37 ha.

Stanje nasadov koncem leta 1909: 2682·52 ha, proti katastrski površini 3945·10 ha je treba še ogozditi 1262·58 ha.

VII. Pregled denarnega gospodarjenja.

Vsi dohodki, kar jih je imela komisija za pogozdovanje (1886—1909), so iznašali 581.755 K 18 h, in sicer:

Državni prispevek 442.446 K; deželni prispevek 67.000 K; drugi prispevki 28.330 K 96 h; obresti naloženih denarjev 7100 K 68 h; globe za gozdne prestopke 26.653 K 56 h; razni dohodki 10.223 K 98 h.

Stroški: 576.755 K 33 h, preostanek 4999,85 K.

Vprašanja in odgovori.

228. Županstvo mestne občine M.

Vprašanje:

Ali je gospodarski odbor, ki ni v občinskem zastopu, upravičen glasovati pri občinskih sejah ali ne? Nekteri odborniki trdijo, da ima gospodarski odbor oziroma njegov prvomestnik (načelnik!) za to pravico, drugi zopet da ne. — Nadalje: Ali je županstvo upravičeno, da vabi k vsaki redni seji tudi gospodarski odbor; odbor (kateri?) to zanikava, prvomestnik (načelnik) gospodarskega odbora pa to zahteva, da se ga mora vabiti.

O d g o v o r:

Ni treba mnogo razmišljati o Vašem vprašanju, ker je popolnoma jasno, da nima niti gospodarski odbor v celoti niti njegov načelnik pravice vdeleževati se sej občinskega odbora, če niso namreč člani tega odbora izvoljeni v občinski odbor ali pa če niso virilisti. — Po kakšnih določbah pa morejo sploh zahtevati pristop k sejam občinskega odbora, ker je občinski zakon vendar popolnoma jasen.

Županstvo nima z gospodarskim odborom ničesar drugega opraviti, kot izvesti volitve, paziti na redno gospodarstvo in posredovati, če treba, ko se gre za kako višjo potrditev storjenih sklepov. (Točka 7 dodatka II. k občinskemu redu.)

129. A. P. v P. p. D.

Vprašanje:

Ali je veljavno pooblastilo za občinske volitve, če ni kolkovano?

III. Poškodbe v nasadih.

Požari. V letu 1909. se je primerilo pet požarov v nasadih na površini 1.1698 ha s škodo v znesku 128 K 28 h.

Ž u ž e l k e so napravile le jako malo škode.

Škode po divjačini so se dognale
tuintam samo pri podsajenih iglastih in listnatih
sajenicah.

Glivice. Bojazen, da bolehajo nekateri kraški nasadi v trnovski občini za prezgodnjim odpadanjem igel, se je izkazala za upravičeno.

Hrastova medena rosa se je sedaj splošno opazovala na mladih hrastovih mladikah.

**Občinski red
in
občinski volilni red
za vojvodino Kranjsko.**

je pravkar izšel v zalogi

Katoliške knjigarnice

kupilo iz ... borov,
vrhutega so te dreve ... črnih
borov, 1000 gladkih borov ... torej
skupaj 537.650 sadik.

volitvi; vsi poprej zapadli zneski takih priklad — kakor žerečeno — pa so za občino izgubljeni.

Če se naklada na pivo in žganje sklene za daljšo dobo (do 10 let), je treba, da se razglasi tudi doba pobiranja.

Ako je bila taka naklada dovoljena za več let, naj se v proračunu vedno navede odl. želnega odbora, s katerim je bila dovoljen.

Če je bila sklenjena užitninska dokl. doklada na pivo in žganje, naj se pos. navede, koliko letnega donosa pričakovati od vsake take priklade.

Za pobiranje občinskih naklad na pivo in žganje veljajo predpisi c. kr. deželne vlade z 31. decembra 1904, dež. zak. št. 1 iz leta 1905.

Te naklade morajo občine same pobirati. K. ima dežela užitnino v zakupu, dovoli deželni odbor na izrecno prošnjo občine, da pobir. deželni dacev tudi občinske naklade na pivo in žganje, zahteva pa zato poleg povračila stroškov za tiskovine in orodje še prispevek za režijo v znesku 10% (deset %) iz tega naslova nabranih naklad.

Če sklenjena doklada na direktne davke ali vžitnino ne presega 15% in če proti njej ni bilo ugovora, je — a le v tem slučaju — vse zadevne spise predložiti pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu s prošnjo, da radi pobiranja ukrene potrebno.

V vseh drugih slučajih pa se mora županstvo obračati v gospodarskih zadevah naravnost na deželni odbor.

Končno se opozarja županstvo na tuuradno okrožnico z dne 6. maja 1910 št. 6451, vsled ktere mora predložiti v s a k o l e t o ž e d o 1. f e b r u a r j a deželnemu odboru »Izkaz o sklenjenih in prejetih občinskih dokladah in nakladah«, vsled česar se mora torej proračun pravočasno rešiti.

* * *

Glede sestavljanja letnih računov se opozarja županstvo pri tej priliki na sledeče določbe § 66. občinskega reda:

A.) Računi morajo obsegati vse dohodke in izdatke od 1. j a n u a r j a d o 31. d e c e m b r a dotičnega upravnega leta brez ozira na to, kdaj sklepa o njih občinski odbor, zaključiti se morajo torej z 31. d e c e m b r o m v s a k e g a l e t a.

B.) Razploženi morajo biti na vpogled 14 dni poprej, predno jih vzame v pretres občinski odbor, in se mora razpložitev javno razglasiti. Županstvo se opozarja pri tem na razsodbo upravnega sodišča z dne 4. januarja 1900 št. 55, Budw. 13.603, ki se glasi: Priloge k letnemu računu so bistven del računa in morajo biti občanom na vpogled ravno tako kakor računi.

C.) Občinski odbor mora odobriti letne račune za preteklo upravno leto najkasneje do konca februarja naslednjega leta.

Ta okrožnica * naj se bere v prihod.

Pristojnost
kot glavni
kmetijski
županski
zvezi

vezan ... pa K — 80 h.

V ... založbi je izšel tudi enakočasno sankeijonirani statut za mesto Ljubljano.

Pogozdovanje Krasa na Kranjskem.

Komisija za pogozdovanje Krasa na Kranjskem je izdala za leto 1909 poročilo, iz katerega posnamemo:

I. Pogozdovanje.

N o v i n a s a d i v l e t u 1909., ki jih je bilo treba omejiti v prid popravam, so obsežali površino 78.64 hektarjev (proti 104.8 hektarjev prejšnjega leta). Zanje se je porabilo 602.000 sadik in sicer: 532.000 črnih borov, 4000 smrek, 14.000 jelk in 52.000 jelš (za plazasti svet v Učjaku pri Petelinjah).

Vsi stroški za te nasade znašajo 5734 K 81 h, in sicer stane hektar nasada 72 K 92 h in 1000 sadik 9 K 52 h.

Za popravne nasade v se je porabilo 1.441.200 sadik (proti 1.203.000 sadikam prejšnjega leta), in sicer: 1.264.000 črnih borov, 166.000 smrek, 7.200 mecesnov, 1000 gladkih borov in 3000 jelš.

Za ta popravila se je porabilo 11.802 K 54 h, tako da stane sajenje 1000 sadik 8 K 18 h.

V mesna saditev v starejših nasadih črnih borov, ki naj bi se s podsađitvijo plemenitejšega lesovja izpremenili v gospodarske gozde ali pa naj bi se v njih zaredili meševiti gozdi, se je izvršila na površini 11,6 hektarjev. Za to se je porabilo 58.050 sadik, in sicer: 41.000 smrek, 3000 mecesnov, 11.600 hrastov, 2150 javorov in 300 gabrov.

Stroški za saditev znašajo 538 K 57 h, torej za hektar 46 K 42 h in za 1000 sadik 9 K 27 h.

Za izvršitev kraškega pogozdovanja v letu 1909. se je torej porabilo vsega skupaj 2.101.250 sadik, in sicer: 1.796.000 črnih borov, 211.000 smrek, 10.200 mecesnov, 14.000 jelk, 1000 gladkih borov, 11.600 hrastov, 2150 javorov, 55.000 jelš in 300 gabrov.

Vsi stroški za pogozditve, izvršene leta 1909., znašajo razen upravnih izdatkov 22.855,05 K.

II. Dobava sadik.

2.101.250 gozdnih sadik, ki jih je bilo treba za pogozditve, se je dobilo:

1. Iz državne gozdne drevesnice v Gradišču 1.533.000 in iz drevesnice v Bršljinu 11.000, skupaj torej 1.544.000 sadik.

2. Iz lastne drevesnice komisije za pogozdovanje Krasa na Osojnici pri Št. Petru se je dobilo 19.600 sadik, in sicer: 14.000 jelk, 4.200 hrastov, 300 gabrov in 1100 javorov.

3. Zaradi nezadostne zaloge sadik se je nakupilo iz zasebnih drevesnic 524.000 črnih borov, vrhutega so te drevesnice podarile: 12.000 črnih borov, 1000 gladkih borov in 650 javorov, torej skupaj 537.650 sadik.

III. Poškodbe v nasadih.

Požari. V letu 1909. se je primerilo pet požarov v nasadih na površini 1.1698 ha s škodo v znesku 128 K 28 h.

Žuželke so napravile le jako malo škode.

Škode po divjačini so se dognale tuintam samo pri podsajenih iglastih in listnatih sajenicah.

Glivice. Bojazen, da bolehajo nekateri kraški nasadi v trnovski občini za prezgodnjim odpadanjem igel, se je izkazala za upravičeno.

Hrastova medena rosa se je sedaj splošno opazovala na mladih hrastovih mladikah.

IV. Gozdne drevesnice.

Komisija za pogozdovanje Krasa ima dve drevesnici, ki ju oskrbuje sama, in sicer na Osojnici pri Št. Petru s 1240 m²
in v Vrhpolju pri Vipavi s 1230 »
skupaj s 2470 m²

V. Gozdno nadzorstvo.

V službi komisije je šest gozdnih čuvajev, ki tudi vodijo nasadna in drugačna dela. K tem so se pritegnili e. kr. okrajni gozdarji, kar jih je nastanjenih na Krasu.

VI. Nasadni kataster.

Na podstavi zakona o pogozdovanju Krasa na Kranjskem z dne 9. marca 1885., dež. zak. št. 12. je bilo koncem leta 1908. pravomočno vpisanih v nasadni kataster:

V postojnskem okraju 3893,37 ha; v logaškem okraju 97 ha. Skupaj 3900,37 ha.

Stanje nasadov koncem leta 1909: 2682,52 ha, proti katastrski površini 3945,10 ha je treba še pogozditi 1262,58 ha.

VII. Pregled denarnega gospodarjenja.

Vsi dohodki, kar jih je imela komisija za pogozdovanje (1886—1909), so iznašali 581.755 K 18 h, in sicer:

Državni prispevek 442.446 K; deželni prispevek 67.000 K; drugi prispevki 28.330 K 96 h; obresti naloženih denarjev 7100 K 68 h; globe za gozdne prestopke 26.653 K 56 h; razni dohodki 10.223 K 98 h.

Stroški: 576.755 K 33 h, preostanek 4999,85 K.

Vprašanja in odgovori.

228. Županstvo mestne občine M.

Vprašanje:

Ali je gospodarski odbor, ki ni v občinskem zastopu, upravičen glasovati pri občinskih sejah ali ne? Nekateri odborniki trdijo, da ima gospodarski odbor oziroma njegov prvomestnik (načelnik!) za to pravico, drugi zopet da ne. — Nadalje: Ali je županstvo upravičeno, da vabi k vsaki redni seji tudi gospodarski odbor; odbor (kateri?) to zanikava, prvomestnik (načelnik) gospodarskega odbora pa to zahteva, da se ga mora vabiti.

Odgovor:

Ni treba mnogo razmišljati o Vašem vprašanju, ker je popolnoma jasno, da nima niti gospodarski odbor v celoti niti njegov načelnik pravice vdeleževati se sej občinskega odbora, če niso namreč člani tega odbora izvoljeni v občinski odbor ali pa če niso virilisti. — Po kakšnih določbah pa morejo sploh zahtevati pristop k sejam občinskega odbora, ker je občinski zakon vendar popolnoma jasn.

Županstvo nima z gospodarskim odborom ničesar drugega opraviti, kot izvesti volitve, paziti na redno gospodarstvo in posredovati, če treba, ko se gre za kako višjo potrditev storjenih sklepov. (Točka 7 dodatka II. k občinskemu redu.)

129. A. P. v P. p. D.

Vprašanje:

Ali je veljavno pooblastilo za občinske volitve, če ni kolkovano?

O d g o v o r :

Vsled odloka c. kr. finančnega ministerstva z dne 15. avgusta 1861 drž. zak. št. 83 so pooblastila — izdana od volilnih upravičencev k o l k a p r o s t a .

(Ta odlok je naveden pri tarifni podstavki 111 pristojbinskega zakona).

130. A. P. v P. p. D.

V p r a š a n j e :

Moj brat je vozil hrastov in bukov les iz gozdov sosedne občine K., kjer je kupil od tamošnjih posestnikov nekaj debel za svojo žago. Pri tem se je seveda nekoliko pokvarila kolovozna pot, ki vodi iz teh gozdov. Po preteku več mescev je dobil od župana dotične občine pismeno zahtevo, da ima takoj drugi dan poslati na lice mesta 10 mož, da popravijo pot, drugače se bo izterjalo od njega 40 K. — Brat ni izvršil ukaza in tudi ne bo plačal 40 K prostovoljno, ker je mnenja, da mora pot popravljati oni, komur pripada gozdna parcela, ne pa oni, ki kupi in spravi nekaj debel po dotični poti, in da kipec ni dolžan popravljati poti, ampak posestnik gozdne parcele. — Tudi meni brat, da je zahtevana svota 40 K previsoka. — Slednjič se pa zdi, da županstvo ni kompetentno pri tem zaukazovati in nalagati globe, temveč je to čisto zasebna stvar in ima bržkone odločevati sodišče, ne pa župan, ki pri takih potih nima ničesar govoriti. — Vprašam :

1. Ali bo mogel župan ali kdo drugi brata prisiliti, da popravi dotično pot, oziroma da plača svoto 40 K?

2. Kam in kako naj se vloži pritožba?

3. Kako naj brat sploh ravna, da ne pride v škodo?

O d g o v o r :

Ker ni bilo za pismen odgovor priloženih nikakih znamk odgovarjamo le v listu.

Zdi se, da je Vaša predstojeca pritožba naperjena le proti županu dotične občine, v kateri se nahaja zadevna pot. — Župan se pri svoji zahtevi naslanja gotovo na določilo § 21. cestnega zakona z dne 28. julija 1889 dež. zak. št. 17. Tu omenjeni izredni doneski za posebno porabo kake ceste »kterekoli vrste« — se ne nanašajo na zasebne poti, ker določa § 6. navedenega cestnega zakona izrecno, da nejavne poti, ktere rabijo in morajo vzdrževati vdeleženi zasebniki, ne spadajo v ta zakon.

Ako dotična gozdna pot ni javna (občinska) — kar skoro gotovo tudi ni — občina, odnosno v njenem imenu župan nima pravice staviti kakih zahtev, ampak velja le § 494 občega državlanskega zakonika.

Ker pa na odločevanje glede zasebnih poti občina odnosno županstvo nima nikake ingerence — je le stvar prizadetih oseb, da se dogovore med seboj glede popravila poti oziroma zahtevane odškodnine za morebitne poškodbe.

Če se sporna zadeva ne da poravnati mirnim potom, je treba vsekakor, da odloči sodno oblastvo na zahtevo oškodovanega civilno-pravnim potom.

Proti odloku županstva pa naj se pritoži Vaš brat v 14 dneh na občinski odbor z motivacijo, da županstvo ni kompetentno v stvari razsojati, proti sklepu občinskega odbora pa na deželni odbor.

231. G o s p o d K. v M. p o s e s t n i k i n o b č . o d b o r n i k .

V p r a š a n j e :

Tukajšni trgovec zida za-se novo hišo tik okrajne ceste brez stavbnega dovoljenja. Tudi ni obvestil županstva o nameravanem zidanju, ni predložil načrta, ne sporočil cestnemu odboru, in sploh nič ukrenil, kar je postavno predpisano za zidanje novih stavb. — Sedaj pa, ko je vso hišo do zidaval do vrha, je še-le prosil pri

občinskem uradu za stavbno dovoljenje. — Kako je postopati županu v tem slučaju?

O d g o v o r :

V tem slučaju naj postopa župan po določbah § 96. stavbnega reda za vojvodino Kranjsko (postava z dne 27. oktobra 1875 dež. zak. št. 26.; X. zvezek J. Pfeiferjeve ročne izdaje.) Ker je dotični trgovec, četudi naknadno, prosil za stavbno dovoljenje, naj izvrši ogled stavbna komisija po § 9. navedene postave.

Posebno je treba paziti na to, da se pozovejo h komisijski obravnavi v si prizadeti natančno kot določa § 9. stavbnega reda, torej poleg mejašev itd. tudi zastopnik okrajnega cestnega odbora.

V zapisnik se morajo vpisati natančno vsi morebitni ugovori in vse zahteve udeležencev komisije.

Komisija se bo še izrekla, kaj naj se zgodi s stavbo.

Mogoča je tudi zahteva, da se stavba podere iz javnih ozirov, vendar bodo o tem še odločevala upravna oblastva, zato je treba pri komisiji in sestavi zapisnika vse natančnosti.

Pač pa je dotični trgovec kaznjiv, ker je izvršil stavbo samolastno. Glede kaznovanja vsebuje navedeni § 96. stavbnega reda popolnoma jasna določila.

Postopanje izvrši župan po § 58. občinskega reda z dvema občinskima svetovalcema (občinski kazenski senat).

Listnica upravnistva.

Na vprašanja glede opominov za plačilo naročnine odgovarjamo tem potom sledeče:

Županstvo Studenec-Ig: v redu plačano.	
Županstvo Vrhnika: naročnina plačana do 1910.	
Č. g. Iv. Lučavnik župnik na Ojstrici: naroč. plačana do 1910.	
Č. g. Fr. Lakmayer župnik v Predvoru: — „ —	
Županstvo Boštanj ob Savi: — „ —	
Č. župni urad Nova Oselica: — „ —	
Č. župni urad Sostro: — „ —	
Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu: naročnina 1910 še neplačana.	
Županstvo Litija: naročnina plačana.	
Županstvo Boh. Bistrica: — „ —	
Fr. Arh, župan v Boh. Bistrici: — „ —	
Kat. sl. izobr. društvo v Oseku p. Šempas: — „ —	
Županstvo Kog: — „ —	
Županstvo Sv. Križ pri Svibnjem: — „ —	
Č. g. Vinko Buda, župnik v Otaležu: — „ —	
Tajništvo obč. Partinje: — „ —	
Županstvo Sv. Miklavž na Dravskem polju: naročnina za 1910 ni plačana.	
Č. župni urad Javor pod Ljubljano: naročnina v redu.	
Č. župni urad Ajdovec: — „ —	
Županstvo Gor. Vreme: naročnina za l. 1908 in 1909 plačana, za l. 1910 neplačana.	
Županstvo Podgora pri Gorici: naročnina v redu.	
Županstvo Livek: — „ —	
Kunstelj Jakob v Gorjah: — „ —	
Č. župni urad Sela pri Šumberku: — „ —	
Č. g. Koblar Anton, dekan v Kranju: — „ —	
Županstvo Črni vrh pri Polhovem Gradcu: naročnina za l. 1908 in 1909 plačana; 1910 ne.	
Č. župni urad Sv. Gora pri Litiji: naročnina v redu.	
Č. g. Bizjan Janez, dekan v Moravčah: — „ —	
Č. župni urad Janče: — „ —	
Županstvo Vel. Gaber: — „ —	
Č. župni urad Zagorje ob Savi: — „ —	
Županstvo Rakek: — „ —	
Županstvo Dobrna: — „ —	
Županstvo Lokavec na Krasu: naročnina do 1909 plačana; 1910 ne.	
Županstvo Srednji Gasteraj: naročnina v redu.	
Županstvo Sv. Miklavž na Dravskem polju p. Hoče: v smislu Vašega dopisa plačati le za 1910.	
Kat. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu v Sl. goricah: naročnina za l. 1910 (6 K) še ni plačana.	

Upravništvo.